

Pastor Svärd och ASG-plomben

Rundnos från 1945, boggibil från Jelcz, och ett kinesiskt hopkok för barn. Denna gång har nostalgiredaktör Bosse Norvinge hittat guldkorn såväl på ett polskt frimärke, som i självaste leksakslådan.

TEXT OCH FOTO: BOSSE NORVINGE

Några år i Malmö

I bildarkivet fanns denna bild utan några förklarande noteringar föreställande en Scania-Vabis L75 vid den 1964 invigda terminalen på Emilstorp i Malmö. Efter lite efterforskning kan konstateras att årsmodellen var 1960 och att 75:an var o-suprad, alltså med en 165-hästare utan turbo. Till M-länet kom den från Kristianstads län 1965, och då till åkeriägare Nils-Oscar Persson i Malmö där den också försågs med TIR-kapell.

Redan fem månader senare, i maj 1966, registrerades den hos flyttfirman Pastor Svärds Pojkar. En firma grundad 1923 av pastor Anders Svärd som såg till att pojkar som hamnat på glid i samhället fick en sysselsättning i cykelbudfirman, och på så sätt fick en chans att komma tillbaka på den rätta vägen. Firman gick under en del år på 1960-talet under namnet Transport AB Pesspe.

I oktober 1968 är det dags för avställning, och i december hamnar den slutligen hos det då unga företaget Roslunds i Kvidinge. Med stor sannolikhet skrotades den där, så vida den inte hamnade i Syrien eller liknande.

Om en Rundnos

Denna Volvo LV128 årsmodell 1945 levererades hösten 1946 och höll sig först i området Kilanda Hult, Älvsborgs län. Första ägaren Anders Johansson stod som ägare under den första månaden, därefter följde Paul Sjöberg och Tore Johansson. Den sistnämnde tog över bilen själv efter drygt två år, men i början av 50-talet gick han bort i en blodcancersjukdom. Bilen såldes till Kilanda Åkeri HB som drevs av Eric Johansson och Erik Andersson.

Under hösten 1954 gick bilen ur P-länet och hamnade i Bohuslän, med en lång rad ägare. En fiskare på Stillsjön, en åkare i Rabbalshede, en annan åkare i Lysekil, och en lådfabrik i Askum, Sotenäs, innan den skrotades i oktober 1963.

FOTO: SVENSK ÅKERITIDNING ARKIV

Låg verklighetsförankring

Detta exemplar överlevde leksakslådan för besökande barn. Att hamna i hyllorna bland samlarobjekten var inte tänkbart då den av kinesiska Smart Toys 1998 producerade leksaken var ett lustigt hopkok om än med välbekant Schenkerdekor. Dragbilen har som förebild den 1984 introducerade Mercedes LN, en medeltung modellserie med totalvikter mellan 6,3 och 13 ton. Några boggibilar tillverkades aldrig annat än på sin höjd efterkonverterade, men att använda dem till att dra sjöcontainer med treaxligt chassi var nog otänkbart även i Kina. Den tyska leksakstillverkaren Siku hade också flera boggivarianter av LN i skala 1:55, och det finns en del som talar för att det var den som fick stå modell för den kinesiska leksaken.

På brev från sydost

Ett frimärke från öst med oerhört otydlig bild på en lastbil. Men med den hjälpande texten på frimärket står det snart klart att det är en polsk Jelcz 316. Modellen 316 är boggiversionen från Jelcz som började att produceras 1969. Den motsvarande jämnlastaren som tvåaxlig version hette 315 och dragbilen fick sifferkombinationen 317.

Detta frimärke är tryckt 1973 i valören 90 groszy och att få se dessa på brev här hemma hörde inte till vanligheten på den tiden då järnridån fortfarande satte gränserna.

FOTO: FRÅN SVEN-ERIC ERICSSON

Vårevenemang

Nu är det verkligen hög tid att pricka in majsrevenemangen i kalendern. Här kommer den digra listan för månaden tillsammans med de aktuella junievenemangen.

Svartåträffen

Torsdag 1 maj
Svartå Bruksområde

Tunga Gefle Dala

Fredag-lördag 2-3 maj
Järnvägsmuseet, Gävle

Skog & Traktor

Fredag-lördag 9-10 maj
Emmaboda Flygbana

Tunga Rallyt - Väst

Lördag 10 maj, Göteborg

Stockholm Truckmeet & Queen Of The Road Truckmeet

Fredag-lördag 16-17 maj
Stockholmsmässan Älvsjö

Östergötlands Veteranlastbilsclubb

Lördag 24 maj
Dahlstedts Åkeri AB, Tjällmo

Strängnäs Truck Meet

Fredag-lördag 30-31 maj
Malmby Fairground, Strängnäs

Veteranbrandbilsrally

Fredag-söndag 30 maj-1 juni
Ystad

Smålandsrundan

Lördag 31 maj
Skillingaryd

Silkeborgsrallyt

Lördag 31 maj
Silkeborg, Danmark

Motorns Dag

Fredag 6 juni
Gasstorp söder om Hova

Graested Veterantraef

Lördag-måndag 7-9 juni
Graested, Nord-Själland, Danmark

Polcirkeln tur

Fredag till söndag 13-15 juni
Tärneå, Finland

Myrbergsrallyt

Lördag 14 juni
Norberg

Gothenburg Truck Meet

Lördag 28 juni
Syrhåla, Göteborg

Vognmannen 2014

Lördag-söndag 28-29 juni
Magnor, Norge

Mer information på

www.veteranlastbilar.se

GARAGERAPPORTEN

FOTO: ODD FRANS

I garagen runt om i landet står många former av renoveringsobjekt, såväl personbilar som lastbilar. Men just de fordon som hamnar mellan dessa kategorier är inte riktigt lika vanliga – transportbilarna i form av små flak- eller skåpbilar.

Odd Frans från Ingelstad mellan Växjö och Tingsryd har en lättlastare av det ovanligare slaget – en Bedford PCV av årsmodell 1948. Och för de tyngre lasterna, finns för säkerhets skull en Volvo F88 i samlingen.

Med den lilla Bedfordens tjänstevikt på 1 130 kilo, och en totalvikt på 1 750, gavs en maxlast på 620 kilo. Vilket säkert överskreds då och då, även om motorn utvecklade knappt 35 hästkrafter.

Enligt uppgift kom denna Bedford till Sverige tillsammans med ytterligare två bilar utan hytt, vilka byggdes på Sölvesborgs Karosserifabrik, i regi av bröderna Lindén.

– Halva hytten har ruttnat upp men på högersidan kan man ta mått och göra mallar, så det ska inte vara så märkvärdigt att få ihop den, anser Odd.

– Men det är ju det här med tiden och rätt vad det är får man tre veckors körning på Stockholm och då faller allt.

Odd driver sedan 2006 Hörda Allehanda AB, en lotsfirma med fyra anställda, som förser åkerier med förare.

– De anställda håller sig lokalt men jag hoppar in på vad som helst så det kan bli linjekörningar och ibland kör jag följevill eller maskintrailer, berättar Odd.

– Med intresset blev det så att företaget köpte in lite gamla objekt för att renovera och bevara. En Volvo F88 från 1973, en Atlas

Attila 1302 hjulgrävmaskin och en Volvo BM 620 baklastare. Vi har ett skogsskifte så maskinerna är bra för att bygga skogsvägar.

– F88:an gick kring Alingsås-Värgårda innan killarna på Holmsjö Bildemontering fick nys på den och tog hem den. Jag var där och tittade på den och ville ha den direkt.

Odd berättar att bilen besiktigades för ett år sedan och att bromsarna gjordes i ordning i den vevan. Annars finns inga planer för någon storrenovering av 88:an.

– Det är lite rost på hytten men jag ska bara se till att den inte blir sämre. Den går som en klocka och är stark i hydrauliken, menar Odd.

– Riktiga kanongrejer, säger han i nästa andetag.

Men för att återgå till paketbilen, så ägdes den ursprungligen av fröken Ebba Brunström i Lyckeby. Sedan hade Skolidrottsföreningen i Karlskrona den fram till avställningen 1972.

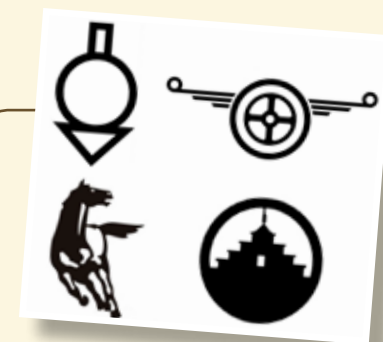
– Jag köpte den för tre år sedan till sommaren. Var tvungen att ta hand om den, förklarar Odd.

Annat värt att notera, är att det enda som fattas är veven till den i övrigt kompletta men ovanliga lättlastaren, en modell som var vanligare med varuskåp.

– Min bror renoverar en Bedford PCV varubil från 1950 och den ska vara klar till sommaren.

Men något datum för när Odds Bedford är klar finns inte.

– Den står torrt på en gammal loge så det går ingen nöd på den. Det viktigaste var att rädda den, men när det blir någon vecka över ska jag ta tag i hytten, lovar Odd Frans.

Tävla med tidningen

Till månadens tävling drar vi upp några mer eller mindre exotiska lastbilslogotyper. Vilka tillverkare tillhör egentligen dessa?

1. Berliet – Daf – Kamaz – Saurer
- X. Saviem – FTF – Unic – Ural
2. Foden – Daf – Lancia – Berna

Skicka ditt svar till:
akeritidning@akeri.se, eller med vanlig post: **Svensk Åkeritidning, Box 7282, 103 89 Stockholm.**

Märk kuvertet "Nostalgitävlingen". Senast den 5 maj behöver vi ha ditt svar.

Vi lottar ut vår fina trälåstbil.

Förra månaden frågade vi vad GM marknadsförde i landet under tidiga 1960-talet. Svaret var **Bedford, Chevrolet, GMC och Opel** vilket Lennart Gustavsson i Åkersberga visste. Grattis!

Oförseglad historia

En ASG-plomb. Vad kan man berätta om en sådan? Kanske inte så mycket mer än att den var tillverkad av plast och nummerad. Men hur mycket som helst skulle istället kunna berättas om ASG, det idag kultförklarade forna transport- och logistikföretaget. Det är faktiskt 14 år sedan tyska posten via sitt dotterbolag Danzas köpte vårt bokstavligen blå-gula företag, med en då 65 år lång erfarenhet inom speciellt landsvägstransporter. Idag heter ju allt som bekant DHL och har så gjort i drygt tio års tid.

